

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de Erasmus Universiteit Rotterdam, verder te noemen: het College, heeft op 28 september 2021 uitspraak gedaan op het beroep van

Mevrouw, hierna: appellante,

welk beroep was gericht tegen

de beslissing van de Examencommissie Rotterdam School of Management (RSM), hierna verweerder, van 11 mei. 2021 betreffende het ongeldig verklaren en uitsluiten van de herkansing van het (online) tentamen BKB1210 (economie) van 24 maart 2021 vanwege fraude zoals gedefinieerd in artikel 1.2 lid 2 en art. 3.6 van de Regels & Richtlijnen van de bacheloropleiding Bedrijfskunde (R&R) 2020-2021.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- Het afleggen van het (online) tentamen BKB121 (economie) (hierna: het Vak) op 24 maart 2021;
- Het zoomgesprek van 4 mei 2021 met appellante door leden van de examencommissie vanwege een vermoeden van ongeoorloofd samenwerken bij het Vak;
- De beslissing van verweerder om het Vak ongeldig te verklaren en appellante uit te sluiten van herkansing van het Vak vanwege fraude van 11 mei 2021 (hierna: het bestreden besluit);
- Het beroepschrift van appellante van 22 juni 2021;
- Het schikkingsgesprek met appellante van 29 juni 2021;
- De aanvulling van het beroepschrift door appellante van 30 juni 2021;
- Het verweerschrift van verweerder van 14 juli 2021;
- Het verzoek van appellante om verplaatsing van de hoorzitting van 23 augustus 2021;
- De instemming van appellante met uitstel van de beslistermijn van het College tot uiterlijk op 12 oktober 2021 van 23 augustus 2021.

1.2. Met het oog op de behandeling van het beroep is op 28 september 2021 een digitale hoorzitting gehouden. Appellante is verschenen. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door, vice-voorzitter en, adjunct-secretaris.

1.3. Van de hoorzitting is een verslag gemaakt volgens artikel 7:21 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) door het verhandelde ter zitting op te nemen in het besluit van het College.

2. Het geschil

- 2.1. Appellante kan zich niet verenigen met het bestreden besluit en voert daartoe, kort samengevat het volgende aan:
- I. Er is geen sprake van fraude nu een duidelijke motivering ontbreekt. In dat licht wijst zij op het gegeven dat verweerder niet kan bewijzen dat zij bij de beantwoording van vraag 5c contact met andere studenten heeft gezocht. Verder benadrukt appellante dat zij door stress en tijdsnood de verkeerde getallen heeft ingevuld maar dat dit geen begin van bewijs oplevert voor de vermeende fraude. Tot slot brengt zij naar voren dat de kans zeer wel mogelijk is dat zij twee getallen gebruikt zou hebben die identiek zijn aan de andere versie;
 - II. Verweerder heeft geen rekenschap gegeven van de manier van bejegenen tijdens de zoommeting van 4 mei 2021. Appellante brengt daartoe naar voren dat bij deze zoommeting door verweerder gesteld werd dat zij voor een tweede keer opgeroepen is voor fraude, terwijl zij nimmer eerder voor fraude is veroordeeld. Het voorgaande heeft ertoe geleid dat zij zich overvallen voelde en volledig van de kaart was zowel tijdens de zoommeting als de periode erna. Appellante heeft het gevoel dat er niet echt naar haar geluisterd is.
- 2.2. Verweerder heeft zijn standpunten gehandhaafd en verweer gevoerd. In het bijzonder voert hij aan dat appellante geen plausibele verklaring heeft gegeven waarom zij precies die twee waarden behorende bij een andere versie van het tentamen in haar antwoord heeft gebruikt. Daarmee heeft zij het vermoeden van ongeoorloofd samenwerken/fraude niet kunnen wegnemen. Gelet op de coronapandemie was er voor verweerder geen andere mogelijkheid dan appellante via zoom te horen. Van te voren was appellante per mail op de hoogte gesteld over het geconstateerde en daarmee de inhoud van het gesprek. In de gevallen dat een student een plausibele verklaring geeft voor de vastgestelde feiten, kan het vermoeden van fraude worden weggenomen. Dat is in dit geval, anders dan appellantes situatie in januari 2021, echter niet gebeurd.

3. Uitgangspunten

- 3.1. In vraag 5 onderdeel c versie 1 van het Vak is de volgende vraag gesteld (onderstreping College):

“Bereken de marginale verhouding van substitutie (marginal rate of substitution, MRS) van cola voor pizza als Menno 9 pizzastukken en 1 blikje cola heeft.”

- 3.2. In vraag 5 onderdeel c versie 2 van het Vak is de volgende vraag gesteld (onderstreping College):

“Bereken de marginale verhouding van substitutie (marginal rate of substitution, MRS) van cola voor pizza als Menno 4 pizzastukken en 4 blikjes cola heeft.”

4. Het wettelijk kader

- 4.1. In artikel 7.12b tweede lid van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: "WHW") is het volgende bepaald:

"Indien een student of extraneus fraudeert, kan de examencommissie de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen."

- 4.2. In de Regels & Richtlijnen van de bacheloropleiding Bedrijfskunde (R&R) 2020-2021 (hierna: regels en richtlijnen) is, voor zover relevant bepaald:

"Artikel 1.2 - Begripsbepalingen

(...)

2. Onder fraude wordt verstaan: het handelen of nalaten van een student waardoor het vormen van een juist oordeel omtrent de kennis, inzicht en vaardigheden van hem of een andere student geheel of gedeeltelijk onmogelijk is. Studenten kunnen ook fraude medeplegen. Dat doet zich vooral voor bij personen die hun werk aan een ander ter beschikking stellen om te plagiëren.

(...)

Artikel 3.6 Fraude

1. Wanneer ter zake van het afleggen van een tentamen fraude - in de zin van artikel 1.2, tweede lid - wordt geconstateerd of vermoed, wordt dit door de surveillant of de door hem in te schakelen examinator zo spoedig mogelijk schriftelijk vastgelegd. De surveillant of examinator kan de student verzoeken eventuele bewijsstukken beschikbaar te stellen. Een weigering hiertoe wordt in het schriftelijk verslag vermeld. De student wordt in de gelegenheid gesteld een schriftelijk commentaar bij het schriftelijk verslag van de surveillant of examinator te voegen. Het schriftelijk verslag en het eventuele schriftelijke commentaar worden zo spoedig mogelijk ter hand gesteld van de Examencommissie.
2. De Examencommissie c.q. examinator kan een student die fraude heeft gepleegd uitsluiten van verdere deelname aan het tentamen tijdens hetwelk de onregelmatigheid is geconstateerd en/of anderszins passende maatregelen nemen. De uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag van het desbetreffende tentamen wordt vastgesteld. Voordat de Examencommissie een besluit tot uitsluiting neemt, stelt zij de student in de gelegenheid ter zake te worden gehoord.

De anderszins passende maatregelen als bedoeld in het tweede lid kunnen onder andere bestaan uit de volgende sanctie

3. s:
 - a berisping;
 - b ongeldigverklaring van het betrokken tentamen;
 - c uitsluiting van één of meer tentamens;
 - d uitsluiting van één of meer tentamenronden;
 - e een combinatie van bovenstaande maatregelen voor een termijn van ten hoogste één jaar;
 - f bij ernstige fraude kan de Examencommissie het College van Bestuur adviseren de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief te beëindigen.

(...)"

- 4.3. In een uitspraak van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO) van 7 januari 2015 en zaaknr. 2014/217, [r.o. 2.4.1.] is het volgende overwogen:

"Het opleggen van een maatregel in de zin van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW dient te worden aangemerkt als een strafmaatregel, die op evenredigheid dient te worden getoetst. Aan zodanige maatregel dienen expliciet feiten, omstandigheden en verklaringen ten grondslag te worden gelegd die de maatregel kunnen dragen."

- 4.4. In een uitspraak van het CBHO van 2 december 2020 en zaaknr. 2020/094, [r.o. 2.5] is het volgende overwogen:

"Het College stelt vast dat het CBE heeft toegelicht dat de kans dat appellant twee fouten maakt bij het invullen van de getallen in opgave 20 op zichzelf beschouwd al klein is en dat de kans dat die getallen exact overeen komen met de getallen in een opgave uit een andere versie van dit tentamen nog kleiner is. Het had, naar het oordeel van het College, onder deze omstandigheden op de weg van appellant gelegen om een plausibele verklaring te geven waarom hij juist deze getallen bij de beantwoording heeft gebruikt. Het College is van oordeel dat appellant met zijn stelling dat toeval niet is uit te sluiten geen plausibele verklaring heeft gegeven. Dat er bij de overige vragen geen onregelmatigheden zouden zijn geconstateerd, maakt dat niet anders."

- 4.5. In een uitspraak van het CBHO van 15 maart 2021 en zaaknr. 2020/173, [r.o. 2.5] is het volgende, voor zover relevant, overwogen:

“Ook had het op de weg van de examencommissie gelegen om tijdig de stukken waarop het vermeende plagiaat betrekking heeft aan appellant ter beschikking te stellen, zodat hij zich adequaat kon voorbereiden op zijn verdediging, hetgeen niet is gebeurd. De examencommissie heeft dus niet mogen volstaan met de algemene mededeling dat appellant wordt beschuldigd van plagiaat en dat hij in een gesprek hierover uitleg mag geven. Appellant betoogt dan ook terecht dat verweerder niet heeft onderkend dat de beslissing van de examencommissie in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel tot stand is gekomen, zodat de beslissing van zowel verweerder als de examencommissie alleen al hierom niet stand kan houden.”

5. Overwegingen

Fraude?

- 5.1. Het College ziet aanleiding om eerst te bezien of appellante zich schuldig heeft gemaakt aan fraude. Van fraude is sprake wanneer door het handelen of nalaten van een student het vormen van een juist oordeel omtrent zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk is.
- 5.2. De examinerator heeft om fraude te voorkomen, en mogelijk te detecteren, verschillende versies van het Vak gemaakt. Zo is bijvoorbeeld bij vraag 5 c versie 1 “9 pizzastukken” en “1 blikje cola” toegepast en bij versie 2 “4 pizzastukken” en “4 blikjes cola” (zie ook 3.1 en 3.2). Appellante heeft versie 1 van het Vak afgelegd en in haar antwoord bij vraag 5c de marginale verhouding van substitutie van cola voor pizza berekend als (versie 2) Menno “4 pizzastukken” en “4 blikjes cola” heeft, terwijl haar versie (1) duidelijk vraagt dit voor “9 pizzastukken” en “1 blikje cola” dit te doen. Op basis van deze beantwoording heeft de examinerator op 13 april 2021 aanleiding gezien om hiervan melding te doen bij verweerder. Verweerder heeft naar aanleiding van deze melding appellante op 4 mei 2021 om een verklaring gevraagd en is vervolgens op 11 mei 2021 tot een bewezenverklaring van fraude gekomen.
- 5.3. Daarmee is de vraag aan de orde of het door appellante geschetste scenario een plausibele verklaring vormt voor het gegeven dat zij vraag 5c versie 1 beantwoordt met de vergelijking “4 pizzastukken” en “4 blikjes cola”. Uit de overgelegde stukken alsmede het verhandelde ter zitting blijkt dat appellante weliswaar betoogt dat uit haar kladpapier zou volgen dat er sprake zou zijn van toeval, maar dit kladpapier niet meer kan overleggen omdat deze vernietigd zou zijn. Het College is van oordeel dat appellante haar stelling daarmee niet aannemelijk heeft gemaakt en schuift dit door appellante geschetste scenario als onaannemelijk terzijde. Het College neemt daarbij in aanmerking dat de kans dat appellante toevallig met “4 pizzastukken” en “4 blikjes cola” doorrekent uiterst klein is. Dit leidt tot de conclusie dat verweerder kan worden gevolgd in zijn standpunt dat sprake is van fraude.

Bejegening

- 5.4. Dat appellante zich bij het zoomgesprek van 4 mei 2021 niet goed behandeld heeft gevoeld omdat zij het gevoel had dat de fraude al vaststond en er niet echt naar haar kant van de zaak geluisterd werd, acht het College invoelbaar, maar maakt niet dat het bestreden besluit onrechtmatig is. Appellante is in het kader van hoor en wederhoor door de verweerder gehoord en heeft toen, en ook later in het schikkingsgesprek van 29 juni 2021, het vermoeden van het ongeoorloofd samenwerken niet kunnen wegnemen.
- 5.5. Hetgeen appellante voor het overige heeft aangevoerd, leidt evenmin tot het oordeel dat verweerder niet zou moeten worden gevolgd in zijn conclusie dat sprake is van fraude.
- 5.6. De slotsom is dat het bestreden besluit rechtens houdbaar is en het (administratief) beroep ongegrond moet worden verklaard.

6. Uitspraak

Het College,

verklaart het beroep van appellante ongegrond.

Tegen deze uitspraak kan een betrokkene binnen zes weken met ingang van de dag na die waarop deze uitspraak is bekend gemaakt beroep instellen bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs te Den Haag.